

מכתבים למערכת

לכבוד העורך,

נוראות נפלאתי על דברי הגאון ר' יצחק זילברשטיין¹ בנוגע לרופאה שמסכנת עוברה, שקרא עליה את דברי הרדב"ז². והלא אין הנדון דומה לראיה, דהא מסכנת לא רק את עצמה, אלא את העובר.
ואף דיש לדון אם נפש עובר נדחית מפני נפש יילוד, וידועים דברי הגר"ס על הרמב"ם³ בזה, דנקט דדוקא כשהוא רודף הוא נדחה, ומ"מ לומר דאשרי חלקה מנא לן?

בברכת הסרת מחלה מקרבנו,

הרב אביגדר נבנצל
ירושלים

לכבוד העורך,

אחרי דשה"ט באה"ר,

שלמי תודה לכם על חוברת אסיא (מ"א), שהביאה לי שמחה של תורה במאמרים החשובים שבה.
הרב יצחק זילברשטיין, במאמרו (עמ' 6) כותב בפשיטות: "כי לפי דין תורה אסור לאשה שחלתה באדמת לבצע הפלה מלאכותית. ואפילו אם היה ברור לנו

1. לעיל, עמ' 3-9. — העורך.
2. בלשונות הרמב"ם אלף תקפ"ב (ובמשנה ברורה שכ"ט), הסוכר שאדם חייב להכניס עצמו בספק סכנה כדי להציל חברן מסכנה ודאית, אם ספקו של המציל נוטה יותר אל ההצלה, אחרת עובר על לאו דלא תעמוד על דם רעך.
ואפילו אם ספקו של המציל פוטר מחובת הצלה, אזי "אם היא רוצה להתמסר להצלת החולה מבלי לחשוב על מצבה — אשרי חלקה וכמו שכתב הרדב"ז שאין אדם חייב להקריב אבר למען הצלת חברו, אבל אם הוא מסכים ומוכן ... אשרי חלקו!"
3. לעיל, עמ' 6. — העורך.
חידושי ר' חיים הלוי על הרמב"ם, הלכות רוצח ושמירת נפש, פרק א', הלכה ט'. — העורך.

שהעובר יולד בעל מום, אסור להרגו במעי אמו, כשם שאסור להרגו לאחר שיצא לאויר העולם, אלא שההורגו אז חייב מיתת בית דין, ואילו ההורגו במעי אמו חייב מיתה בידי שמים...". והנה המחבר נמשך בפסק זה אחר פוסקים גדולים וחשובים, וביניהם הרה"ג א.י. אונטרמן זצ"ל (בנועם כרך ו, עמ' א ואילך) והגאון הרב משה פיינשטיין זצ"ל (ראה "לתורה והוראה" ז, 9-20, הודפס שנית בספר אסיא ב, 94-98; הלכה ורפואה א, שד-שו; ספר הזכרון לגר"י אברמסקי זצ"ל, ירושלים תשל"ח, עמ' תסא-תסט). אולם כנגדם יש פוסקים המקילים, וביניהם הרב ש. ישראלי שליט"א (עמוד הימיני, סי' לב; בעל שרידי אש, הרב י.י. ויינברג זצ"ל (נועם כרך ט, עמ' קצג); הרב א.י. וולדינברג שליט"א (ציץ אליעזר ח"ט, סי' נא, שער ג, פרק ג, אות ט; בתשובה לפרופ' מאיר, ספר אסיא ב, עמ' 95-98, פורסם אח"כ בציץ אליעזר חי"ג, סי' קב; וציץ אליעזר חי"ד, סי' ק — תשובה להשגות הגר"מ פיינשטיין זצ"ל עליו).

אמנם ברור שזכותו של הרב זילברשטיין שליט"א לפסוק כדעתו, אולם כיון שהדבר תלוי באשלי רברבי, (ראה סקירותיו המאלפות של ד"ר א. שטינברג, ספר אסיא א, עמ' 98-196 ועמ' 107-124)¹ כמדומה שבמדור הנקרא "הלכה למעשה" קביעת "דין תורה" כה פסקנית ראויה להערת העורך שיפנה לדעות החולקים.

ואחתום באה"ר כנה"ר ונפש יד"ע הדורש שו"ט כל הימים,

הרב יהושע בן-מאיר

1. ראה גם דניאל סיקלר, היסוד המשפטי של איסור הפלה במשפט העברי, שנתון המשפט העברי ה (תשל"ח) 177-207.

(מקור: אסיא מב-מג (יא, ב-ג), ניסן תשמ"ז, עמ' 146-147)